

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра технології ліків

Дисципліна
ЛІКАРСЬКІ ПРЕПАРАТИ СПЕЦПРИЗНАЧЕННЯ
Спеціальність «Фармація»

Специфічні тверді та рідкі
ветеринарні лікарські форми

Лектор – докт. фарм. н., проф. каф. ТЛ
Хохленкова Наталя Вікторівна

ПЛАН ЛЕКЦІЇ

1. Премікси: поняття, класифікація.
2. Смужки. Застосування при лікуванні бджіл.
3. Рідкі специфічні лікарські форми для зовнішнього застосування.

Теоретичні питання для самостійного вивчення:

1. Характеристика преміксів та їх застосування у ветеринарній практиці.
2. Характеристик допоміжних речовини в технології преміксів.
3. Асортимент преміксів на ринку України.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України “Про ветеринарну медицину”.– К.: Ветінформ, 2002. – 43 с.
2. Державна фармакопея України/ Державне підприємство “Науково-експертний фармакопейний центр”- 1-е вид.- Доповнення 3. –Харків: Державне підприємство «Український науковий фармакопейний центр якості лікарських засобів», 2009. – 280 с.
3. Практикум з технології ветеринарних препаратів: Навч. посібник для студентів вищ.навч.закл., які навчаються за спеціальністю “Фармація” / Т. Г. Ярних, Н. Ф. Орловецька, Н. В. Хохленкова та ін.; за ред. Т.Г.Ярних. – Х.: НФаУ, 2010. – 179 с.
4. Мягкие ветеринарные лекарственные формы. Аэрозоли в ветеринарной практике. Специфические ветеринарные лекарственные формы. Лекция для студентов специальности «Фармация»: Учебное пособие для внеаудиторной работы студентов / Ярних Т.Г., Орловецкая Н.Ф., Хохленкова Н.В.; Под ред. Т.Г. Ярних. – Х.: Изд-во НФаУ, 2007. – 44 с.

Специфічні лікарські форми

Премікси - це тверда недозованих лікарська форма, що представляє собою добавку до їжі тваринам

- суміш біологічно активних речовин, складена за науково обгрунтованими прописами і призначена для введення в корми, комбікорми та білково-вітамінні добавки, використовувані для приготування повноцінних кормових сумішей.

ОСНОВНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ПРЕМІКСІВ:

**поповнення дефіциту найважливіших компонентів їжі
(білків, нуклеїнових кислот, вітамінів, ферментів, макро- і мікроелементів)**

**стимуляція росту і розвитку молодняку сільськогосподарських і домашніх тварин
(кормові антибіотики, пророслі зерна кукурудзи,
вітамінно-мінеральні комплекси та ін.)**

**профілактика і терапія інфекційних та паразитарних хвороб тварин
(інфекційні хвороби ШКТ, гельмінтози, еймеріози та ін.)**

Згідно ДФУ 1 вид., доп.3. **премікси лікувальних кормових добавок для ветеринарного застосування** (Praeadmixta ad alimenta medicate ad usum veterinarium) – це суміші з одної або більше діючих речовин, звичайно у підхожих основах, приготовані для полегшення введення тваринам лікарських речовин. Вони використовуються виключно в приготуванні лікувальних кормових добавок. Ці премікси бувають в гранульованому, порошковому, м'якому і рідкому вигляді.

Класифікація лікувальних преміксів:

- вітамінні;
- антибіотичні, що дозволяють скоротити захворюваність і зберегти ослаблений молодняк сільськогосподарських тварин і птахів («Авотан»);
- мінеральні залізовмісні препарати для профілактики анемії у молодняка («Біоферон» у вигляді розчину, застосовують одноразово); вітамінні краплі з овочами для зміцнення кісткової системи;
- білкові, що містять комплекс амінокислот («Аміновен»);
- комплексні: кормові добавки, що містять мінеральні речовини, вітаміни, мікроелементи («Вітамін каль»)

ПРОФІЛАКТИЧНІ ПРЕМІКСИ

Застосування:

- Для посилення пігментації шерсті - «Альгосан Б»
- Для зміцнення шерсті домашніх тварин і додання блиску - «Бай-о-пет Мурн»
- Для підтримки зростання, гарного стану та якості шерсті («Бонвіт» - у вигляді цукерок)
- Ароматизовані кормові добавки у формі мишок «Джімпет Топініс», сердечок «Джімборн Мопсіс», ролів «Джімпет Сирні ролики», цукрових кубиків «Тонікан» і т.д. зі смаковими добавками в залежності від уподобань тварини
- Геріатричні препарати для підтримки здоров'я старіючих тварин «Іммуновіт С» у формі таблеток

Ступінь подрібнення преміксу залежить від кількості активних речовин:
добавка 0,01 г / т вимагає частинок розміром 5 мкм,
10 г / т - 100 мкм,
900 г / т - 440 мкм.

Премікси вводять в корм в розрахунку 0,2-0,5 % або 3-5 % на 1 т комбікорму.

Всі інгредієнти преміксів поділяють на п'ять груп:

- ▶ **1. Речовини, що володіють біокаталітичною дією, тобто ферменти.** Діють у ШКТ (гідролази, пепсин, трипсин, амілази й ін.). Вводять у корми для молодняка.
- ▶ **2. Біостимулятори – речовини, що беруть участь у побудові ферментів (вітаміни, мікроелементи), що впливають на активність ферментів і змішані.** На активність ферментів впливають гормони, тканеві гормони, фітогормони, анагормони. Гормони використовують дуже рідко, частіше вводять анагормони – штучні білкові препарати, у яких усунута частина гормональних властивостей, але збережена тропність. До змішаних речовин відносять тканеві препарати, отримані за методом Філатова.
- ▶ **3. Речовини, що впливають на властивості кормів у цілому або на окремі компоненти, поліпшують засвоєння кормів, їх поїдання або термін зберігання.** Термін зберігання речовин на 15–25 % збільшують природні антиоксиданти (лецитин, ксантофіл, токоферол, госсипол) і синтетичні (бутилоксианізол, бутилокситолуол, пропілгалат, етохіни). До складу преміксів входять також детергенти, що сприяють розчинності живильних речовин у ШКТ. Це жовчні кислоти, їхні солі, дибазол.
- ▶ **4. Речовини, що впливають на загальний стан організму –** транквілізатори, нейролептики, резерпін і ін.
- ▶ **5. Речовини, що володіють лікувальною і профілактичною дією –** антигельмінтні, препарати заліза, арсанілова кислота, антибіотики.

**Престартерний корм «PANTO WEAN» -
готовий збалансований комбікорм, призначений для привчання підсосних
поросят до жорстких кормів**

Вміст в одному кілограмі:

Високий вміст в кормі молочних продуктів і компонентів, що легко перетравлюються, дозволяють поросяткам легше перенести травний стрес в підсосний період, а також у період після відлучення їх від свиноматки.

Вітамін А		18 000 О.Д.
Вітамін Д3	2000 О.Д.	
Вітамін Е		150,0 мг / кг
Вітамін К 3		2,40 мг / кг
Вітамін В 1		2,40 мг / кг
Вітамін В 2		7,20 мг / кг
Вітамін В 6		4,80 мг / кг
Вітамін В 12		36,0 мкг / кг
Кальцію -Пантотенат (В 3)		12,0 мг / кг
Нікотинова кислота (В 5)		36,0 мг / кг
Холін хлорид (В 4)		50,0 мг / кг
Фолієва кислота (В 9)		1,20 мг / кг
Біотин (Н 2%)		180,0 мкг / кг
Вітамін С		150,0 мг / кг
Цинк		150,0 мг / кг
Марганець		75,0 мг / кг
Залізо		150,0 мг / кг
Мідь		150,0 мг / кг
Йод		1,50 мг / кг
Селен		0,50 мг / кг
Пробіотик	1,28109	
Пропіонова кислота	875,0 мг / кг	
Мурашина кислота		2 275,0 мг / кг
Ароматична і смакова добавка		900,0 мг / кг

Смужки - лікарська форма для лікування бджіл.

Смужки, просочені лікарською речовиною, підвішують до верхньої рейки рамки в центрі бджолиного гнізда.

Існують фумігаційні смужки, що утворюють при тлінні дим, що згубно діє на кліщів. Наприклад, «Фольбекс В.А.»

Переваги та унікальність смужок «Апістана»:

1. Контрольований випуск активного інгредієнта (AI) у поєднанні з терапевтичним дозуванням - бджоли можуть захопити зі смужки рівно стільки активного інгредієнта, скільки необхідно.
2. Підтверджений високий рівень ефективності всього за шість тижнів.
3. Довгостроковий ефект / контроль
4. Препарат простий у застосуванні.
5. У меді не виявлено залишкових речовин.
6. Безпечний для бджіл і бджолярів.

Специфічні лікарські форми

- ▶ АПІВАРОЛ - це таблетки по 0.7 г для фумігації усередині вулика, призначені для діагностики та своєчасного знищення варроатозу у бджіл. Активним компонентом препарату виступає Н-Метілбісамін (2.4-діметілфенілімінометіл).
- ▶ Активний компонент таблеток після запалювання тліє, не виділяючи полум'я. У процесі тління виділяється величезна кількість диму, в якому містяться активні субстанції. Дим заповнює вулик, а активна речовина - амітраз здатний викликати сильне збудження нервової системи паразитів, що призводить до їх подальшої загибелі. Уражені амітразом паразити відокремлюються від тіла бджоли, падають на дно вулика, де і гинуть протягом 4-72 годин.

Апигард гелъ

Апигард - це спеціально розроблений гелъ, який забезпечує повільне вивільнення діючої речовини - тимолу.

Безпечний для бджоляра

Застосовується проти кліщів, стійких до органофосфатів і піретроїдів
Апигард не робить шкідливого впливу на бджолину сім'ю: ні на розплід,
ні на дорослих бджіл.

Препарат є низькотоксичним

1. Open an Apigard tray

2. Put the tray on top of the brood frames

Нашийники являють собою поліхлорвінілову стрічку, просочену лікарським засобом.

НЕДОЛІКИ нашийників:

- деякі нашийники призначені тільки для дорослих і здорових тварин;*
- багато нашийників НЕ водостійкі, а, значить, втрачають свої властивості при намоканні;*
- у тварин найчастіше виникає контактний дерматит від носіння ошийника.*

Не можна застосовувати нашийники у:

- тварин, хворих на інфекційні захворювання;
- видужуючих тварин,
- вагітних і годуючих тварин,
- цуценят молодше 2-х місячного віку.

МЕДАЛЬЙОН CATANDOG'S

- Контролює, запобігає та усуває зараження тварин паразитами (блохи і кліщі);
- Ефективний для собак і кішок будь-якого віку, незалежно від ваги, розміру, породи, у тому числі для хворих і видужуючих тварин, а також для вагітних самок
- Абсолютно нетоксичний і нешкідливий для здоров'я тварин. Після дотику до нього миття рук не обов'язкове
- Водостійкий
- Не має запаху, і не завдає жодної шкоди чуттю собак (у тому числі собакам, які пройшли спеціальне навчання - мисливські і поліцейські собаки).

Для його функціонування немає необхідності в батарейках, оскільки він працює за рахунок магнітного поля Землі і переміщення тварини в ньому, що впливає на зміну магнітних потоків. При контакті з твариною магнітні хвилі утворюють навколо його тіла захисне поле, яке утримує паразитів на відстані і запобігає зараженню тварини.

ціна 49 у.о.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

В загальній статті ДФУ 1.3 «Veterinary liquid preparations for cutaneous application» виділяють наступні види лікарських форм для застосування на шкіру

- піни нашкірні,
- концентрати для просочення,
- лікарські засоби для зрошення,
- шампуні,
- лікарські засоби для точкового нанесення (пур-он спот-он препарати)
- спреї,
- просочення для сосків,
- спреї для сосків,
- промивки для вим'я.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Концентрати для просочення (Dip concentrates) - це лікарські препарати, які містять один або більше активних речовин, зазвичай у формі:

- порошків,**
- паст,**
- розчинів**
- суспензій,**

які використовуються для приготування шляхом розведення активних речовин розчинів суспензій або емульсій.

Розведені препарати застосовують шляхом повного занурення тварини.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Пур-он препарати (Pour-on preparations) - це лікарські препарати, які містять один або більше активних речовин для запобігання екто- і ендопаразитарних інвазій тварин.

Вони використовуються в обсягах більше 5 мл, які наносять на середину спини тварини.

Spot-on препарати (Spot-on preparations) - це лікарські препарати, які містять один або більше активних компонентів для запобігання екто- і ендопаразитарна інвазій тварин.

Вони використовуються в об'ємах менше 10 мл, які наносять **точково** на голову або спину тварини

Байофлай Пур-он

Склад лікарського засобу

в якості діючої речовини в 100 мл розчину містить 1 г цифлутрин а також допоміжні компоненти.

За зовнішнім виглядом являє собою маслянисту прозору рідину жовто-коричневого кольору. Випускають розфасованим по 500 мл у полімерні пляшки з дозатором.

Фармакологічні властивості

Байофлай Пур-он володіє контактною інсектицидною і репелентною дією відносно двокрилих комах: зоофільних мух, оводів, комарів і мошок. Цифлутрин, що входить до складу препарату, належить до групи синтетичних піретроїдів, механізм дії яких полягає у блокуванні передачі нервових імпульсів, що викликає порушення координації рухів, параліч і загибель комах. Після нанесення на шкіру препарат розподіляється по поверхні тіла, незначною мірою резорбується шкірою, що забезпечує його тривалу інсектицидну і репелентну дію. Препарат за ступенем впливу на організм відноситься до малонебезпечних речовин (4 клас небезпеки за ГОСТ 12.1.007-76). При попаданні в очі викликає слабке подразнення. Токсичний для риб і бджіл.

ПОКАЗАННЯ Призначають для захисту великої рогатої худоби від нападів мух, гедзів, вошей, волосоїдів та інших комах. Для профілактики гиподерматоза, телязиоза та інфекційних захворювань великої рогатої худоби, переносниками яких є мухи.

ДОЗИ І СПОСІБ ЗАСТОСУВАННЯ

Препарат застосовують для обробки великої рогатої худоби в пасовищний період в цілях знищення зоофільних мух, гедзів, оводів, комарів, мошок і захисту, тварин від їх нападу. Захисна дія препарату триває не менше 28 днів після одноразової обробки. Байофлай Пур-он за допомогою дозуючого пристрою наносять на шкіру спини вздовж хребта від холки до крижів, в дозі 10 мл на тварину. Обробку тварин проводять в пасовищний період один раз на 4 - 6 тижнів, залежно від чисельності комах. Дійних корів слід обробляти відразу після доїння.

ПРОТИПОКАЗАННЯ Не застосовувати іншим видам тварин. Не призначати великій рогатій худобі масою менше 300 кг. Не рекомендується наносити на вологу, ушкоджену та забруднену шкіру.

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

Продукцію тваринництва після застосування препарату дозволяється використовувати в харчових цілях без обмежень. При роботі з препаратом Байофлай Пур-он слід дотримуватися загальних правил особистої гігієни та техніки безпеки, передбачені при роботі з лікарськими засобами. Обробку тварин слід проводити з використанням спецодягу (халат, головний убір, гумові чоботи, гігієнічні рукавички). Під час роботи з препаратом забороняється палити, пити і приймати їжу. Після закінчення роботи слід ретельно вимити руки теплою водою з милом.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Спреї (Sprays) містять один або декілька активних компонентів, які призначені для застосування зовнішньо у терапевтичних або профілактичних цілях. Їх використовують при введенні у дію відповідного клапана або за допомогою відповідного пристрою, який є або невід'ємною частиною контейнера або поставляється окремо.

Спреї можуть бути представлені в контейнерах під тиском. Такі лікарські препарати зазвичай складаються з одного або більше активних речовин у флаконі, який утримує тиск, за допомогою спеціальних речовин або їх сумішей. Спреї, які мають інший склад повинні зберігатися і транспортуватися в добре закупорених контейнерах

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Дезінфікуючий розчин для сосків (Teat dips) містить один або більше дезінфікуючих активних компонентів, зазвичай у формі розчину, в який соски тварини опускають перед і якщо необхідно після доїння, щоб зменшити кількість патогенних мікроорганізмів на поверхні

Дезінфікуючий спрей для сосків (Teat sprays) містить один або більше дезінфікуючих активних компонентів, зазвичай у формі розчину, що розпилюється на соски тварини перед і якщо необхідно після доїння, щоб зменшити кількість патогенних мікроорганізмів на поверхні.

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Дезінфікуючі розчини та спреї для сосків можуть бути представлені як готовими до використання препаратами або вони можуть бути приготовані шляхом розведення концентратів.

Дезінфікуючі розчини та спреї для сосків перед і після доїння часто відрізняються за складом. Дезінфікуючий спрей для сосків зазвичай містить пом'якшувальні речовини, які збільшують гідратацію шкіри, пом'якшують шкіру і сприяють загоєнню ушкоджень, які можуть бути осередком розмноження бактерій.

Блю-Гард Спрей - засіб для профілактики маститу та догляду за шкірою сосків, каністра 10 л

Спрей для сосків, використання якого забезпечує швидку універсальну бактерицидну дію і антимікробний захист. Не містить йод

Переваги продукту:

- Забезпечує в широких межах бактерицидний захист від мікроорганізмів, що викликають захворювання молочних залоз.
- Застосування спрею забезпечує антимікробний захист під час самої відповідальної операції - доїння.
- Не викликає роздратування. Простий в застосуванні.

Властивості:

БЛЮ-ГАРД, що має запатентовану формулу, - єдиний бактерицидний розчин для сосків, що сприяє ефективному зниженню інфекцій coliform поряд з інфекціями, що викликаються *Staphaureus* і *Strep agalactie*.

Формула спрею розрахована спеціально для зручності його використання при обприскуванні сосків.

Застосування спрею забезпечує антимікробний захист під час доїння.

Використання:

Блю-Гард Спрей слід використовувати відразу ж після доїння. Зволожити спреєм всю поверхню сосків. Допускається сушка на повітрі. До повного висихання спрею корова повинна знаходитися в теплі (щоб уникнути замерзання спрею в холодну пору року). Щоб уникнути забруднення молока перед кожним наступним доїнням необхідно вимити соски, або занурити їх у розчин Blu-Wash (Блю вош) для обробки вим'я перед доїнням, або зняти захисну плівку і забруднення за допомогою пінки Oxy Foam (Оксі Фоам).

Рідкі ветеринарні лікарські форми

Розчин для обмивання вимені (Udder - washes) містить один або більше дезінфікуючих активних речовин, зазвичай у формі розчинів, які розпоршуються на вим'я і соски тварини, для видалення бруду і фекальних забруднень перед застосуванням дезінфікуючих розчинів для сосків або дезінфікуючого спрею для сосків.

Розчини для обмивання зазвичай готують шляхом розведення різних препаратів - концентратів або готових до застосування дезінфікуючих розчинів для сосків або дезінфікуючого спрею для сосків.

Дезінфікуючий засіб для обробки тварин; засіб для профілактики маститу та косметичного догляду за шкірою сосків

Готовий до використання дезінфікуючий розчин для обробки тварин (велика рогата худоба, вівці, кози) методом занурення.

100 г розчину містить в якості біологічно активного компонента 1,35 г повідон-йоду з 10% вмістом готового йоду.

Переваги продукту

Препарат утворює ефективний і активний полімеризований бар'єр, що захищає від фізичного та мікробного впливу.

Подвійний захист соскового каналу завдяки технології бар'єру (баланс між міцністю і еластичністю шкіри) і дії йоду (PVP).

Полімери, які застосовуються, дозволяють соску дихати, не заважаючи обмінним процесам.

Засіб залишається на сосках між доїнням.

Для застосування в області вимені після доїння. Після кожного доїння соски необхідно занурити в нерозбавлений продукт на 1 - 3 секунд. Для цього використовується стакан для дезінфекції. Використаний розчин назад в оригінальну ємність не зливати Io-Шілд легко видалити перед наступним доїнням за допомогою піни Оху Foam (Оксі Фоам) або інших відповідних способів очищення - розчин Blu-Wash (Блю вош). Хімічний склад Io-Шілд відповідає сучасним вимогам безпеки їжі.

ВИСНОВКИ

- ▶ 1. В ветеринарній практиці для лікування тварин використовують лікарські препарати як ті, що прийняті в гуманній медицині, так і суто специфічні лікарські форми.
  - ▶ 2. Тверді та рідкі специфічні лікарські форми використовують як для лікування, так і для профілактики захворювань тварин.
  - ▶ 3. Асортимент специфічних ветеринарних препаратів постійно оновлюється та розширюється.
-

Дякую за увагу!

